

# ДЕТАЙЛИ®

тема на броя



# DISPLAY (ДИСПЛЕЙ)

КАМПАНИЯ НА МРЕЖАТА ЕНЕРЖИ-СИТЕ, АСОЦИАЦИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ МЕСТНИ ВЛАСТИ, ЗА ПОВИШАВАНЕ НА ЕНЕРГИЙНАТА ЕФЕКТИВНОСТ НА ОБЩИНСКИТЕ СГРАДИ КАТО СРЕДСТВО ЗА ПРОТИВОДЕЙСТВИЕ НА НЕЖЕЛАННИТЕ ПРОМЕНИ В КЛИМАТА НА ПЛАНЕТАТА

Зоя Гороева

Центрър за енергийна ефективност ЕнЕфект



## Какво представлява кампанията ДИСПЛЕЙ

Началото на европейската информационна кампания ДИСПЛЕЙ е поставено през есента на 2004 г. в рамките на едноименен проект на Европейската комисия. След успешното приключване на този проект кампанията продължава да се развива и разширява чрез новия проект на комисията "Към клас А – общинските сгради като ярки примери за подражание". Целта на кампанията е да стимулира общините да събират и публикуват данни за потреблението на енергия и вода в техните собствени сгради. За тази цел на участниците през интернет сайт на кампанията се предоставя достъп до специално разработен софтуер за приблизителна оценка на ефективността на потреблението на енергия и вода, на основата на която сградата получава стандартен плакат на езика на европейската страна, която участва в кампанията, с обозначение на степента (класа) на енергийна и водна ефективност. Класовете, които са обозначени на плаката, съвпадат с класовете, с които се определя ефективността на електрически домакински уреди. Тези класове са широко разпространени в

Европа, а в последните години стават все по-популярни и у нас. Поставен на видно място в сградата, за която се отнася, плакатът става гостояние на хората, които работят или посещават сградата. Той е проектиран по начин, който наподобява етикетите за оценка на домакинските електроуреди, като, разбира се, съдържа и специфични за сградите елементи. Това позволява лесно и бързо възприемане на информацията без необходимост от специална техническа подготовка. Данните, които се публикуват в плаката, дават представа не само за нивото на потреблението на енергия и вода в сградата, но и за емисиите от въглероден гвокус, които се произвеждат в резултат на консумираната енергия. Плакатът информира и за действията, които общината планира да осъществи за подобряване на енергийните характеристики на сградата, в случай че тя не попада в горните класове на скалата за оценка.

Софтуерът за изчисляване на потреблението на енергия и вода и за емисиите на CO<sub>2</sub> е разработен в съответствие с директивата на Европейския съюз за енергийните характеристики на сградите и отговаря на специфичните изисквания на българския Закон за енергийната ефективност и на наредбите, свързани с него. Към юли т.г. в кампанията ДИСПЛЕЙ участват общо 195 общини от 24 страни от цяла Европа и техният брой непрекъснато се увеличава. Броят на оценените с помощта на плаката ДИСПЛЕЙ сгради вече надминава 3397.

### Къде сме ние?

След преговори с Водещата организация в кампанията - Асоциацията на европейските градове Енержи-Сите, и на основата на високата оценка на приноса на Общинската мрежа за енергийна ефективност ЕкоЕнергия в общоевропейския процес на сътрудничество между общините в областта на енергийната ефективност на българската общинска мрежа бе предоставена изключителната възможност да участва в кампанията колективно при преференциални финансови условия. Чрез символична такса от 400 лв. за включване в кампанията всяка община, членка на мрежата, може да получи достъп до софтуера и с минимални усилия да подгответи и отпечата плакат за потреблението на енергия и вода за всяка от своите общински сгради. За общините с население до 10 хил. жители участието в кампанията е безплатно. Чрез секретариата на мрежата общините членки, които се включват в кампанията, получават и техническо съдействие за подготовката на необходимата информация и за използването на софтуера.

Така дългогодишните усилия на ЕкоЕнергия за актуализиране и разширяване на информацията за ползите от икономията на енергия и вода не само в общинските обекти, но и в домовете на жителите на общините получиха нов стимул на развитие. В съответствие със стремежа на ЕкоЕнергия да подпомага устойчивото развитие на общините и да ускорява изпълнението на изискванията на Закона за енергийна ефективност общото събрание на мрежата от 4 май т.г. взе единодушно решение за присъединяване към кампанията. За да настъпи допълнително участието на своите членове, то реши бюджетът на ЕкоЕнергия да покрие 50% от таксата за включване в кампанията. Към края на юни т.г. 28 общини вече са подписали хартията на кампанията и са се регистрирали като редовни участници. Очаква се повечето от останалите членове на мрежата също да се присъединят към кампанията. Към момента в ДИСПЛЕЙ участват общо 30 български общини – 28 от тях са и членки на ЕкоЕнергия, между тях пилотната община Самоков, която участва от самото начало на



кампанията, и Софийската община, представена от своята общинска енергийна агенция Софена. Понастоящем България е на второ място в Европа (след Франция) по брой на участниците в кампанията.

### Новото във втория етап на кампанията

Понастоящем се осъществява вторият етап на кампанията, който се очаква да доведе до значително увеличаване на участниците, а оттам и на реалните ползи за цяла Европа. Разнообразният инструментариум от средство - печатни и реклами материали, както и специализираният софтуер непрекъснато се усъвършенстват, разширяват и обогатяват. В момента се разработва специализирана секция "Помощен център", който ще бъде достъпен от сайта на кампанията на адрес [www.display-campaign.org](http://www.display-campaign.org). Очаква се и появата на специално софтуерно средство, което ще даде възможност на участниците в кампанията да получават съвети за конкретни



мерки, които могат да доведат до поборяване на енергийните характеристики на сградите на базата на текущото ѝ състояние. Това до голяма степен ще подпомогне общините да определят приоритетните обекти, които подлежат на обновяване, както и да планират необходимите средства за това. Всеки, който желае, може да посети страницата на ДИСПЛЕЙ в интернет и да изпробва софтуера, като използва функцията TEST DISPLAY безплатно за три обекта. Софтуерът за оценка на сградата е преведен на български език.

Ползата от ДИСПЛЕЙ за българските общини

Българските общини могат да извлекат изключителни ползи от участието си в европейската кампания ДИСПЛЕЙ. Най-важните от тях са следните:

Срещу минимални разходи на Време и финансово съдействие общините могат да получат приблизителни оценки на ефективността на потреблението на енергия и вода във всички свои сгради. Тези оценки ще са отлична основа за изготвянето на годишните и сългосрочните енергийни програми по смисъла на Закона за енергийната ефективност, като същевременно могат да служат за разкриване на резервни възможности за подобряване на използването на вода и за намаляване на емисиите на парникови газове. С присъединяването си към кампанията общините получават достъп до целия инструментариум от помощни средства (софтуер за определяне на класа и средство за бърза оценка на състоянието на сградите с препоръки за възможни мерки за подобряването им, ръководства, съвети за провеждане на комуникационни кампании, успешни примери от други страни, полезни връзки с източници на информация и др.), които са от изключителен полза за доброто управление на енергопотреблението в сградите.

Приблизителното оценяване на моментното състояние на общинските сгради ще даде възможност на общинските ръководства да планират и организират дейността си по задължителното енергийно сертифициране на сградите с разгъната застроена площ над 1000 кв.м по смисъла на Закона за енергийната ефективност. Плакатите на ДИСПЛЕЙ няма да замествят държавните сертификати, чието издаване вероятно ще продължи няколко години. Те обаче ще позволяват на общините за кратко време и с минимални средства значително да оптимизират разходите си за горива и енергия в общинските сгради. Чрез участието си в ДИСПЛЕЙ общините ще получат реална представа за състоянието на всяка сграда, оценена със софтуера на ДИСПЛЕЙ, а след като осъществят препоръчаните технически и организационни мерки, те значително ще улеснят действията си по получаването на държавни сертификати за своите сгради, тъй като предварително ще са изпълнили основните мерки за повишаване на енергийната ефективност. Както е известно, издаването на държавен сертификат е възможно само на основата на детайлно енергийно обследване, извършено от лицензирана фирма. В общия случай за издаването на сертификат на съществуваща сграда са необходими две енергийни обследвания. Едното от тях поставя началото на процеса и има за цел да установи изходното състояние на сградата и да определи необходимите мерки за повишаване на енергийната ефективност. Второто обследване се извършва след изпълнението на предписаните мерки, установява състоянието на сградата след обновяването и определя дали и какъв сертификат може да се издае на съответната сграда. Чрез участието си в ДИСПЛЕЙ общините на практика могат да си спестят

първото детайлно обследване, което обикновено е по-сложно и скъпо, и с малко допълнителни усилия да преминат към второто обследване, с което бързо могат да приключат сертифицирането на своите сгради.

Общините могат широко да популяризират и ползват за отделните домакинства от сертифицирането на сградите. Частните сгради, които получат сертификат клас А, се освобождават от данък сгради за срок от 10 години, а тези, които получат сертификат клас Б – за срок от 5 години. Средствата, които живеещите в сградите ще отделят за сертифициране им, особено на новопостроените, които отговарят на новите, по-високи стандарти, се откупуват за кратък срок, след което всяко домакинство изцяло ще се облагодетелства от намалените разходи за енергия и от спестените средства от данъци.

Всяка българска община, която не е член на мрежата ЕкоЕнергия, но има интерес да участва в кампанията, може да се свърже със секретариата и да обсъди възможностите за присъединяване към мрежата и за участие в кампанията.

#### **Отношението на европейските страни към ДИСПЛЕЙ**

Както е известно, Директивата за енергийните характеристики на сградите влезе в сила в страните – членки на ЕС, от 4 януари 2006 г. Редица страни обаче, сред които са някои от най-силно развитите, включително Швейцария (която съблудава европейските директиви, въпреки че не членува в съюза), преценяват, че незабавното изпълнение на изискванията на директивата във Връзка със сертифицирането на сградите може да се окаже непосилно за тях и предвиждат мерки за постепенно изпълнение на тези задължения. Все повече страни виждат в кампанията ДИСПЛЕЙ подходящо средство за улесняване и ускоряване на прилагането на директивата и за постепенното ѝ редовно въвеждане в практиката на страните от ЕС. С участието си в кампанията българските общини също ще улеснят изпълнението на задачите си във Връзка с прилагането на директивата и на националното законодателство в тази област. При това резултатите и ползите от сертифицирането на сградите ще станат понятни за населението и ще предизвикат обществена подкрепа за усилията на общинските ръководства.

*За допълнителна информация, свързана с присъединяването към кампанията, моля, обръщайте се към Зоя Порова, Секретариат на ЕкоЕнергия, на тел. (02) 963 17 14; 963 21 69; 963 07 23 или на e-mail: zgiurova@eneffect.bg*

*Зоя Порова*

*главен секретар на Центъра за енергийна ефективност ЕнЕфект  
координатор на проекта "Към клас А – общинските сгради като ярки примери за подражание"*